

Наукова бібліотека
Одеського університету
Ім. І. І. Мечникова

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО
ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р

№ 3 (1576). 11 СІЧНЯ 1985 РОКУ.

Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ НА 1985 РІК

КОЛЕКТИВУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І. І. МЕЧНИКОВА

Включившись в соціалістичне змагання за виконання і перевиконання планів і завдань 1985 року та XI п'ятирічки, напередодні 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні і XXVII з'їзду КПРС, колектив університету бере на себе такі соціалістичні зобов'язання:

В ГАЛУЗІ НАВЧАЛЬНО- МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ

Головні зусилля спрямувати на виконання завдань, висунутих перед вищою школою в рішеннях XXVI з'їзду КПРС, червневого 1983 р. та квітневого 1984 р. Пленумів ЦК КПРС, першої сесії Верховної Ради СРСР одинадцятого скликання, в програмних положеннях та висновках промови на квітневому пленумі (1984 р.) Генерального секретаря ЦК КПРС тов. К. У. Черненко з питань народної освіти. Забезпечити підвищення ідейно-теоретичного та науково-технічного рівня підготовки фахівців шляхом подальшого посилення ідейно-політичної спрямованості викладання загальних і спеціальних дисциплін. Підготувати і випустити протягом року 2050 спеціалістів, в тому числі по спеціальностям — 1010. Забезпечити виконання плану розподілу молодих фахівців, удосконалити роботу з випускниками.

Продовжити роботу по удосконаленню системи марксистсько-ленінського виховання і освіти. Добитися подальшого підвищення ідейно-політичного впливу викладання суспільних наук, послідовної реалізації комплексного підходу до організації виховного процесу, подальшого поліпшення військово-патриотичного, морального та правового виховання, активізації наступальної пропаганди і контрпропаганди; розвивати форми співробітництва кафедр суспільних наук із спеціальними кафедрами.

Вести планомірну роботу по покращенню діяльності навчально-методичних підрозділів, посилити їх роль в узагальненні, розповсюдженні та впровадженні передового педагогічного досвіду. Всебічно укорінювати в на-

вчальному процесі розроблені на базі нових навчальних планів, програм та кваліфікаційних характеристик навчально-методичні комплекси спеціальностей і дисциплін.

Забезпечити подальшу інтенсифікацію навчального процесу, широко використовувати в ході підготовки фахівців активні засоби навчання, всебічно розвивати творчі здібності студентів. Удосконалити умови для широкого використання технічних засобів навчання при підготовці фахівців, обладнати сучасним комплексом технічних засобів навчання 8 поточних аудиторій, технічно оснастити 20 групових аудиторій. Створити міжкафедральну лабораторію дидактичних матеріалів. Активізувати діяльність по впровадженню в навчальний процес засобів обчислювальної та мікропроцесорної техніки.

Вести планомірну роботу по впровадженню в навчальний процес результатів закінчених науково-дослідних робіт. Впровадити протягом року результати 50 закінчених держбюджетних та господарських НДР.

Сприяти подальшому росту наукової підготовки і навчально-педагогічної майстерності професорсько-викладацького складу університету, охопити всіма формами підвищення кваліфікації близько 150 співробітників, удосконалити форми впровадження результатів підвищення кваліфікації в навчально-методичну роботу.

Поліпшити планування, підготовку і видання навчальних та учбово-методичних посібників, матеріалів, розробок. Підготувати до друку 3 учбових посібника з грифом Мінвузу СРСР та УРСР. Видати 5 університетських учбових посібників, не менше 280 методичних матеріалів та розробок.

В ГАЛУЗІ ІДЕОЛОГІЧНОЇ РОБОТИ І СОЦІАЛЬНИХ ЗАХОДІВ

На основі рішень XXVI з'їзду КПРС і наступних Пленумів ЦК КПРС, матеріалів Всесоюзної науково-практичної конференції «Удосконалення розвинутого соціалізму і ідеологічна робота партії в світлі рішень червеневого (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС» неухильно удосконалювати ідеологічну, політико-виховну роботу на факультетах і кафедрах, у всіх підрозділах, університету відповідно з комплексним перспективним планом ідеологічної роботи парткому Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова на 1984—1985 рр. Всебічно зміцнювати дисципліну і порядок, покласти край фактам антигромадських проявлень, створити в колективі обстановку високої вимогливості і відповідальності за доручену справу.

Активізувати роботу по підготовці святкування і гідної зустрічі 40-річчя Перемоги радянського народу в Великій Вітчизняній війні, взяти участь в районних і міських заходах, присвячених цій знаменній події. В навчальній, ідейно-виховній роботі пропагувати мирні досягнення соціалізму, звертаючи особливу увагу на підкреслення джерел сили і непереможності радянського суспільного і державного ладу, всесвітньо-історичних наслідків розгрому фашизму, створення світової соціалістичної системи, необхідність послідовної боротьби проти агресивної політики імперіалістичних кіл, зміцнення обороноздатності країни. Широко залучати до цієї роботи ветеранів і учасників Великої Вітчизняної війни.

Надати діючу допомогу трудовим колективам міста Одеси і Одеської області в удосконаленні ідеологічної, політико-виховної роботи. З цією метою:

— продовжувати удосконалення роботи мережі партійної та комсомольської освіти (Закінчення на 2-ій стор.).

В ПАРТКОМІ ОДУ

Партійний комітет на черговому засіданні розглянув ряд важливих питань партійного і громадського життя університету.

З інформацією про хід виконання заходів по підготовці до 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років у світлі Постанови ЦК КПРС виступив член парткому начальник військової кафедри тов. В. І. Сидоренко.

Учасники засідання обговорили деякі додаткові заходи по активізації підготовки до Дня Перемоги. Прийнято рішення мобілізувати громадськість університету на більш широку участь в підготовці і проведенні майбутніх урочистих святкувань.

На парткомі була заслухана інформація секретаря парткому тов. І. І. Кондратюка про проведення в університеті у другому півріччі 1984 року єдиних політднів та про завдання парторганізації факультетів, підрозділів і кафедр по подальшому їх удосконаленню.

Було відзначено, зокрема, що останнім часом значно поширилась тематика політднів, і вони стали більш змістовними і цікавими.

В центрі уваги політднів були актуальні проблеми внутрішньої і зовнішньої політики КПРС, матеріали Пленумів ЦК КПРС, доповідей і виступів Генерального секретаря ЦК КПРС, Голови Президії Верховної Ради СРСР К. У. Черненко, проблеми і перспективи розвитку нашого університету.

Разом з тим було вказано і на окремі недоліки єдиних політднів. Так, деякі з них проводились на низькому змістовному та організаційному рівні. Партком дав принципову оцінку тим товаришам, які ігнорують партійні доручення і рідко або зовсім не виступають з політичними повідомленнями перед університетським колективом.

Партком вказав на необхідність приділяти більше уваги якості проведення політичних заходів.

На засіданні парткому було розглянуто також питання про усунення недоліків в роботі партбюро і деканату юридичного факультету по ідейно-політичному вихованню студентів та про роботу деканатів, партійних і комсомольських бюро фізичного

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ КОЛЕКТИВУ УНІВЕРСИТЕТУ НА 1985 РІК. (ЗАВЕРШАЛЬНОМУ РОКУ П'ЯТИРІЧКИ ВИСОКИЙ ТЕМП НАТХНЕНОЇ ПРАЦІ) — 1 СТОР.

В ПАРТКОМІ ОДУ (РОЗГЛЯНУТО ВАЖЛИВЕ ПИТАННЯ ІДЕЙНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ І УЧБОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ СТУДЕНТІВ) — 1 СТОР.

ПРОЯВ ВДЯЧНОСТІ І ПОВАГИ ДО РАДЯНСЬКОГО НАРОДУ (ЗАГАЛЬНОУНІВЕРСИТЕТСКА ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ) — 2 СТОР.

факультету і факультету РГФ по зміцненню учбової дисципліни і підготовці до зимової екзаменаційної сесії.

Під час обговорення інформації секретарів партбюро товаришів Б. А. Пережняка, А. А. Барбариги і доповіді голови комісії тов. Л. І. Жебрака було констатовано, що на всіх факультетах зроблено відповідні висновки з постанови парткому про недоліки в ідейно-політичному вихованні студентів.

Останнім часом питання ідейно-політичного виховання та проблеми учбової дисципліни студентів постійно знаходяться в полі зору рад факультетів, партійних і комсомольських бюро, учбово-виховних комісій.

Однак в роботі деканатів, партійних і комсомольських бюро з питань учбової дисципліни студентів ще залишаються суттєві недоліки. Як показала перевірка, заходи, які здійснюються на окремих факультетах, виявляються недостатньо ефективними. Особливо це стосується відвідування студентами лекцій та практичних занять, часті пропуски яких ще не стали предметом серйозної розмови в партійних та комсомольських організаціях факультетів. Деканатам і кафедрам слід звернути більшу увагу на якість лекцій та практичних занять, добиваючись підвищення їх методичного рівня та ідейно-виховної спрямованості.

В боротьбі за активність студентів в навчальному процесі ще недостатньо використовуються наявні можливості, в тому числі такі, як наставництво старшокурсників. Ніяк не проявляють себе в цьому питанні курсові учбово-виховні комісії.

Варто поділовому і більш активно впроваджувати в практику передовий досвід ефективної організації навчального процесу кращих студентів, кафедр, факультетів, споріднених вузів.

З обговорення питань партком прийняв відповідні постанови, зажадавши, зокрема, від деканатів, партійних і комсомольських бюро уважно проаналізувати реальний стан справ з метою прийняття конкретних і цілеспрямованих заходів.

На парткомі були розглянуті також інші питання та прийняті відповідні рішення.

Змагання розпочато

На третьому курсі російського відділення філологічного факультету відбулись чергові комсомольські збори. Комсорг курсу С. Пономарьова оголосила умови соціалістичного змагання між третіми курсами російського та українського відділень філфаку, присвяченого знаменним датам в житті нашої країни.

Змагання триватимуть протягом навчального року, підсумки будуть підбиті в травні 1985 року. Соціалістичне змагання сприятиме підвищенню якості знань студентів, розвитку творчої думки, активній участі в наукових гуртках, оглядах художньої самодіяльності.

А. ІВАНЧИК,
випускник ШММІ.

СОЦІАЛІСТИЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ на 1985 рік

КОЛЕКТИВУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМ. І. І. МЕЧНИКОВА

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

ти, масових форм пропаганди; взяти участь в організації і проведенні в місті та області теоретичних та науково-практичних конференцій з актуальних проблем комуністичного будівництва;

— провести в підшефних районах області 65 днів науки;

— прочитати силами університетської організації товариства «Знання» для трудівників сільського господарства, промисловості, транспорту і установ 7000 лекцій з актуальних проблем марксистсько-ленінської теорії, внутрішньої політики КПРС, з пропаганди досягнень радянської науки;

силами студентських лекторських груп прочитати понад 3000 лекцій для робітничої молоді, учнів, студентів міста та області.

Постійно удосконалювати форми і засоби суспільно-політичної практики студентів. Добитися, щоб СПП стала дійсно школою набуття досвіду політико-виховної роботи як невід'ємної частини професійної діяльності радянського спеціаліста, ефективним засобом формування у студентів активної життєвої позиції.

Організовано і високо-ефективно провести третій трудовий семестр. Залучити до участі в ньому 400 чоловік, силами яких засвоїти не менш 1 млн. 200 тис. крб. капіталовкладень. Надати допомогу сільськогосподарському виробництву Одеської області в проведенні збірних та інших видів робіт. Забезпечити роботу на підприємствах міста студентських будівельних загонів чисельністю 250 чоловік, в тому числі на об'єктах університету — 50 чоловік.

Постійно удосконалювати роботу по фізичному вихованню студентів та співробітників університету, залучити до систематичних занять фізкультурною і спортом всіх студентів I—IV курсів та близько 300 співробітників.

Підготувати 1600 значків комплексу ГПО, 1800 спортсменів масових розрядів, 75 спортсменів I-го розряду і кандидатів в майстри спорту, два майстри спорту СРСР. Завершити реконструкцію спортивного залу і стадіону ОДУ.

Оздоровити в спортивному таборі університету 920 студентів і 520 викладачів.

В ГАЛУЗІ НАУКОВОЇ РОБОТИ

Всю науково-дослідну роботу в університеті проводити під девізом «Творчий союз вищої школи і виробництва — на службу ХІ п'ятиріччю!» та «Союз творчої думки і творчої праці — прискореному створенню і удосконаленню нової техніки і технології». Виконати для галузей народного господарства країни науково-дослідних робіт на суму близько 9 млн. крб., в тому числі за держбюджетом — на 1 млн. крб., за госпдоговірною тематикою — на 8 млн. крб.

Виконати науково-дослідних робіт за «Продовольчою програмою» в обсязі 500 тис. крб., за «Енергетичною програмою» — в обсязі 1 млн. крб.

Продовжити роботу по дальшому скороченню строків запровадження наукових розробок, всебічно підвищувати їх ефективність. Впровадити в народне господарство країни результати 70 держбюджетних та госп-

договірних НДР з економічним ефектом у 11 млн. крб., в тому числі на підприємствах, закладах, в колгоспах та радгоспах міста Одеси і Одеської області 8 НДР з економічним ефектом у 1 млн. крб.

Систематично підвищувати актуальність і теоретичну значимість наукових розробок, домогтися підвищення питомої ваги найважливішої тематики на 2 проценти порівняно з 1984 р.

Всебічно розвивати науково-технічну творчість та винахідництво. Подати до Держкомвинаходів СРСР не менш ніж 120 заявок і одержати не менше 42 авторських свідоцтв на винаходи.

Подати до захисту і захистити п'ять докторських і 40 кандидатських дисертацій.

Підготувати до друку і опублікувати 15 монографій і понад 840 наукових статей.

Розвивати і удосконалювати форми та засоби науково-дослідної роботи студентів, залучити до виконання держбюджетних та госпдоговірних НДР близько 1100 студентів. Підготувати і подати на республіканські і всесоюзні огляди - конкурси студентських наукових робіт не менше 290 студентських робіт.

Взяти активну участь в проведенні всесоюзних, республіканських та регіональних конференцій, з природничих, гуманітарних та суспільствознавчих наук.

В ГАЛУЗІ АДМІНІСТРАТИВНО- ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Підготувати проектно-кошторисну документацію і схему генерального плану розвитку спортивно-оздоровчого табору «Чорноморка» до 1 червня 1985 р.

Виконати план капітального будівництва гуртожитку № 9 на 535 місць в обсязі 200 тис. крб.

План капітального ремонту в обсязі 740 тис. крб. виконати до 25 грудня 1985 р., при цьому підвищити продуктивність праці на ремонтних роботах на 3 проценти, знизити витрати на будівельні матеріали за рахунок їх повторного використання на 5 процентів.

Забезпечити безперебійну роботу мереж теплопостачання і водопостачання, доbitися економії електроенергії і гарячої води, теплоенергії, при цьому заощадити 35 тис. кв.-год. електроенергії.

Забезпечити виконання річного плану автомобільних перевезень до 25 грудня 1985 р., довести коефіцієнт готовності рухомого складу до 0,8, при цьому заощадити паливно-мастильних матеріалів на грузових та легкових автомобілях на 1,5 та 3 проценти відповідно.

Навчально-експериментальним майстерням ОДУ виконати п'ятирічний план випуску готової продукції до 15 червня 1985 р., випустити понадпланової продукції на 100 тис. крб. Зберегти металу та пиломатеріалів на суму 500 крб. Щоквартально перевиконувати план здачі металобрухту чорного — на 6 процентів, кольорового — на 2,5 проценти.

Соціалістичні зобов'язання обговорені на загальних зборах колективів підрозділів і служб, затверджені на зборах представників трудових колективів Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова.

Комсомольське життя

XXVI ОБЛАСНА ЗВІТНО-ВИБОРНА КОМСОМОЛЬСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

29 грудня 1984 року відбулась XXVI обласна звітно-виборна комсомольська конференція.

Із звітом Одеського обкому ЛКСМ України про роботу і завдання комсомольських організацій області у світлі вимог Постанови ЦК КПРС «Про дальше поліпшення партійного керівництва комсомолом і підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді», вказівок і порад Генерального секретаря ЦК КПРС тов. К. У. Черненко виступив перший секретар обкому ЛКСМУ Ю. Д. Соколов.

Конференція заслухала також звіт ревізійної комісії обласної комсомольської організації та прийняла відповідні постанови.

В той же день відбувся пленум Одеського обласного комітету ЛКСМ України, обраного XXVI обласною звітно-вибірною комсомольською конференцією.

Пленум, що розглянув організаційні питання, обрав першим секретарем і членом бюро обкому комсомолу Ю. Д. Соколова, другим секретарем і членом бюро —

С. Р. Гриневецького, секретарями і членами бюро — І. М. Ковалю, С. В. Козловського, А. В. Федченко.

Пленум затвердив також завідуючих відділами обкому комсомолу. Редактором обласної молодіжної газети «Комсомольська іскра» затверджений Ю. І. Шарбаров.

На пленумі виступив перший секретар Одеського обкому Компартії України А. П. Ночовкін.

У роботі пленуму взяв участь секретар ЦК ЛКСМ України І. Я. Сахань.

СВІТ ПАМ'ЯТАЄ (ТЕОРЕТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ)

Деканат по роботі з іноземними студентами сумісно з кафедрами суспільних наук організували і провели загальноуніверситетську міжнародну конференцію, присвячену 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 рр. В конференції взяли участь представники більшості земляцтва університету.

Відкрив конференцію проєктор з міжнародних зв'язків доцент М. М. Чесноков. Він зазначив, зокрема, що іноземні студенти являються свідками знаменної події в житті нашої країни — підготовки радянського народу до святкування 40-річчя Великої Перемоги. В університеті працює багато ветеранів війни, визволителів Європи від фашизму, учасників визвольного руху в багатьох європейських країнах.

Тема конференції актуальна і сьогодні, — в західній Європі підіймає голову нефашизм. Це — вічно «вчорашні», які не можуть позбутися химерних намірів щодо перегляду результатів другої світової війни.

Боротися з нефашизмом, боротися за усунення погрози нової війни — це священний обов'язок кожної чесної людини, незалежно від політичного світогляду та віросповідання. А щоб ця боротьба була цілеспрямованою, необхідно знати і розуміти нефальсифіковану історію минулої війни.

З доповіддю «1944 рік — рік вирішальних перемог» ви-

ступив старший викладач кафедри історії КПРС Ф. В. Нех. Він розповів про визначні операції радянських військ в зимово-весняний період 1944 року, зокрема, про битву за Ленінград, визволення Одеси і Севастополя, визволення Білорусії, переможні наступи на територіях окупованих країн Європи.

Іноземні студенти, учасники конференції, з великим інтересом вислухали розповідь про те, яка грандіозна робота була проведена по відродженню визволених міст і сіл Радянського Союзу.

— Уроки другої світової війни повинні стати грізним застереженням для тих, — сказав доповідач, — хто намагається сьогодні розв'язати нову, ще більш нищівну атомну війну.

З повідомленнями з питань міжнародної визвольної місії Радянської Армії і визвольного партизанського руху в окупованих країнах Європи виступили польські студентки М. Колодзейська та М. Миколайчик, болгарка О. Никонова, студент з НДР Мюллер-Пфайфер Штефан, студентка з Португалії Марія де Фатима де Агіар. Їх змістовні виступи були підготовлені при активній допомозі наукових керівників з кафедр історії КПРС, філософії, наукового комунізму доцентів Ю. І. Сурая, В. А. Зайцева, А. І. Скрипника, викладачів Ф. В. Неха, С. С. Федорка.

Гість конференції, доцент кафедри історії КПРС Технологічного інституту ім. Ломоносова

ва В. Н. Мандрик розповів про свою участь в польському, угорському та словацькому визвольних рухах, зокрема прохід Словацького повстання 1944 року.

Наприкінці вечора заступник декана по роботі з іноземними студентами доцент В. В. Глібов познайомив учасників конференції з матеріалами тематичного стенда, присвяченого 40-річчю Великої Перемоги, який підготували співробітники наукової бібліотеки університету. В. В. Глібов висловив думку, що конференція допоможе її учасникам поширити свої знання з історії другої світової війни з тим, щоб можна було використовувати їх в своїй майбутній практичній роботі. Він побажав іноземним студентам добре підготуватися до зимової сесії та успішно її скласти. Конференція пройшла при великій активності всіх її учасників.

Б. ВЕРНИКОВА.

***

На знімку: старший викладач кафедри історії КПРС Ф. В. Нех, заступник декана по роботі з іноземними студентами доцент В. В. Глібов, проректор з міжнародних зв'язків доцент М. М. Чесноков.

Фото К. АХНАЗАРЯНА.

ДЕД МОРОЗ ИЗ СИРИИ

В Одесском университете занимается большая группа аспирантов и стажеров из Сирии, Ирака, Египта и Вьетнама.

Новый год для них необычный праздник, особенно для аспирантов, которые впервые встречали его в Советском Союзе, вдали от Родины. Во-первых, потому, что русская зима дает себя знать даже в южной Одессе. Во-вторых, потому что новогодний праздник несет с собой много нового и интересного. Елка, Дед Мороз, русский чай — все атрибуты этого прекрасного веселого праздника помогают студентам почувствовать себя одной семьей. А сколько приятных минут связано с покупкой сувениров и елочных игрушек, украшением аудитории. В подготовке новогодней программы нет зрителей и исполнителей — участвуют все.

И вот, наконец, день праздника. Аспиранты и преподаватели рассаживаются за праздничным столом. Сама атмосфера нарядно убранной аудитории, с красиво написанными на доске пожеланиями (на русском и арабском языках), с елочной посреди стола, с кипящим самоваром и сладостями настраивает всех на праздничный лад. А в соседней аудитории надевает шубу и берет мешок с подарками изволнованный Дед Мороз (аспирант Ибрагим Исмаил из Сирии). В который раз повторяет он слова приветствия на русском языке, который он начал изучать в ноябре.

Появление Деда Мороза и церемония раздачи подарков проходит под веселый смех. Затем звучат новогодние поздравления заведующей кафедрой М. Ф. Турутиной, преподавателей и аспирантов. Глав-

ное пожелание — пожелание мира и счастья.

Шутки, загадки, стихи, песни на русском и арабском языках звучат одинаково задорно. Игра в фанты, в которой принимают участие все, неожиданные задания, которые старательно выполняются, делают обстановку непринужденной. Ну а танец, естественно, объединяет всех в веселый хоровод. Песней «Мы желаем счастья вам, счастья в этом мире большом» закончился первый новогодний праздник, который аспиранты встретили далеко от дома, среди друзей.

Когда актер прекрасно играет на сцене, не всегда приходит мысль о том, что в эту роль вложен и режиссерский труд. Но здесь хотелось бы вспомнить о «режиссерах» этого прекрасного праздника. Ими стали преподаватели РКИ Я. И. Ильчина, Т. В. Ильчинья и Л. Н. Дидык.

В. ЯКОВЛЕВА,
ст. преподаватель
кафедры РКИ.

Вы обратили внимание: «Комсомолка» ввела новую рубрику «До открытия XII Всемирного фестиваля молодежи и студентов осталось столько-то дней!»

О славных делах советской молодежи рассказывается под этой рубрикой.

Студенческая жизнь в нашем университете тоже полна самых разных запоминающихся событий: удачно прошел новогодний концерт (и кто знает, возможно, кто-то из самодеятельных артистов ОГУ станет участником предстоящего фестиваля).

В дружной студенческой семье живут наши зарубежные сверстники — иностранные студенты. Ощутить силу дружеских чувств и русского гостеприимства помогает им каждый из нас.

Учась, волнуясь в период сессии, строя планы на будущее, мы всегда храним в сердце память о тех, кто отдал свою жизнь за нашу светлую судьбу.

Фестиваль и мир, труд и любовь к Родине, интернациональная помощь нашим зарубежным друзьям — вот далеко не полный перечень интересов, которыми живут студенты Одесского госуниверситета.

«А НУ-КА, ДЕВУШКИ!»

Впервые в нашем университете был проведен популярный конкурс «А ну-ка, девушки!». В заключительных конкурсных соревнованиях приняли участие представительницы шести факультетов. Победительницей конкурса признана К. Шрагина. На снимках: конкурсный танец исполняет Ана Петренко; во время конкурса; к выступлению готовится Анжела Красюк. Фото И. МОСКАЛЕНКО и К. АХАЗАРЯНА.

МОЯ РОДОСЛОВНАЯ

Четверо братьев Мельниченко ушли в сорок первом на фронт добровольцами. Старшему, Тимофею, было тридцать лет, младшему, Ване, — двадцать. Без вести пропали в первые дни войны Семен и Тимофей. Где они похоронены — нашей семье не удалось установить до сих пор.

В день Победы собираемся мы все вместе — вдовы, дети, все семья Мельниченко, вспоминаем дорогих нам людей, и они оживают в рассказах близких.

— Иван погиб при обороне Севастополя. До войны он работал бригадиром молочно-товарной фермы в селе Еремеевка.

Когда уходил на фронт, улыбался. Было в нем что-то от Теркина, солдатская привычка спокойно воспринимать происходящее, сразу входить в суть дела, — рассказывает однополчанин Ивана, житель села Шеметово Денис Грибаченко.

Четвертый брат, Степан, защищал родную деревню, был ранен, — умер вскоре после войны.

— Жизнь своей вы обязаны вашему деду, его братьям и всем, кто погиб за нашу Родину, — всегда говорили старшие младшему поколению в семье Мельниченко.

Л. МЕЛЬНИЧЕНКО,
студентка
I курса РГФ.

Совершенствование системы контрпропагандистской работы среди студенчества является логичным и закономерным следствием глубокого процесса совершенствования идеологической, политико-воспитательной работы, который активно осуществляется в настоящее время нашей партией.

Пропаганда марксистско-ленинских идей, опыта реального социализма, наших моральных ценностей и нашего образа жизни будет тем более эффективной и глубокой, чем более оперативной, квалифицированной и наступательной будет контрпропаганда, т. е. работа по предупреждению возможных диверсионных действий нашего идеологического противника, разоблачению враждебных идейно-политических концепций, опровержению различных слухов, мещанских домыслов, незрелых суждений, которые могут возникнуть как следствие политико-пропагандистских провокаций империализма.

Нужна ли особая категория специалистов в структуре аппарата идеологической работы в вузе? По всей видимости — да. Нужны люди, хорошо разбирающиеся в социальной, возрастной психологии, в совершенстве владеющие методикой доказательств, умеющие вести «вести за собой» самые различные дискуссии по актуальным проблемам современности, способные организовать беседу таким образом, чтобы слушатели усваивали важнейшие теоретические положения как результат собственных жизненных открытий. Выступая перед аудиторией

с лекцией, раскрывающей сущность и задачи нашего социалистического строительства, советского образа жизни, лектор, в случае необходимости, должен упредить возможное проявление идеологической незрелости или непонимания тем или иным слушателем. Следовательно, невозможно обойтись без включения в лекцию контрпропагандистского материала.

НАЧАЛО

ИЗ ОПЫТА ПОДГОТОВКИ КОНТРПРОПАГАНДИСТОВ

В то же время специалист по контрпропаганде не может замыкаться только в рамках идейного разгрома любых враждебных марксизму ленинизму концепций, разоблачения идеологических диверсий империализма. Он обязан наиболее эффективно пропагандировать идеалы социализма и коммунизма.

Единый, взаимосвязанный пропагандистский и контрпропагандистский процесс обусловлены рядом объективных и субъективных факторов. Одним из важнейших факторов является, в частности, установка, сформулированная товарищем К. У. Черненко на юбилейном пленуме Союза писателей СССР «...необходима настойчивая работа по повышению сознательности масс, по определению, если хотите, переориентации общественного сознания, чтобы оно быстрее усваивало новые идеи, выдвигаемые партией, решительнее избавлялось от устаревших, отсталых взглядов».

Исходя из такого понимания проблем и задач контрпропаганды, преподаватели кафедры научного коммунизма Одесского госуниверситета совместно с университетским комитетом комсомола организовали из числа студентов-активистов группу по контрпропаганде, которая

позднее была преобразована в отделение теории и методов идеологической работы факультета общественных профессий университета.

При организации работы отделения возникли сомнения — не будем ли мы дублировать школу молодого лектора? Правильное решение этой проблемы возможно было, на наш взгляд, в правильном понимании методики контрпропаганды, где помимо лекций значительную роль призваны играть дискуссии, диспуты, индивидуальные беседы, статьи и заметки в печати. Такие формы работы требуют не только лекторского мастерства, но и высокого искусства полемического воздействия в непосредственном общении, в диалоге с аудиторией. Не последнюю роль играют при этом волевые качества, умение держать себя в руках в острых ситуациях, способ-

ность уверенно, последовательно, без раздражения и обиды преодолевать предвзятые суждения, предубежденность в мнении тех людей, которые по тем или иным причинам являются носителями искаженных взглядов на действительность.

Немаловажное значение при определении направленности работы отделения имела также разработка адекватной учебно-методической программы.

Каким образом мы подошли к решению возникших проблем? Отделение теории и методов идеологической работы было подразделено на четыре секции, каждая имела свою специализацию.

Первая секция была нацелена на критику основных идейно-политических концепций империализма. Вторая секция была ориентирована на круг вопросов под рубрикой «Молодежь и идеологическая борьба». Предметом работы третьей секции стало разоблачение психологических диверсий империализма. Четвертая секция специализируется по проблемам идеологической борьбы в связи с новейшими тенденциями в сфере искусства (кинематограф, эстрадная музыка, изобразительное искусство и т. д.).

В рамках каждой секции действует так называемые проблемные группы из числа слушателей (по 3—4 человека в каждой группе).

Результаты работы проблемных групп выносятся на обсуждение секций на секционных заседаниях. Авторы за-

щищают свою работу, отвечают на многочисленные вопросы, совершенствуя тем самым мастерство полемиста, лектора, агитатора.

Общие вопросы теории идеологической, политико-воспитательной работы, обзоры международной жизни, проблем народного хозяйства социалистического общества, социалистической культуры выносятся на пленарные заседания. На них заслушиваются и наиболее удачные сообщения проблемных групп.

Не менее трудной в нашей работе оказалась проблема отбора слушателей.

Вполне понятно, что партком, комитет комсомола университета ожидают от выпускников этого отделения конкретные результаты работы еще в период их обучения в вузе. Учитывая, что срок обучения на отделении теории и методов идеологической работы составляет два года, наиболее предпочтительным для подбора на учебу являются второкурсы.

В конце нынешнего учебного года ожидается первый выпуск отделения. Настолько удачным окажется наш подход к решению проблем совершенствования контрпропаганды — покажет будущее. А пока поиск продолжается.

В. ПОПКОВ,
доцент кафедры научного коммунизма ОГУ,
научный консультант
отделения теории и методов идеологической работы факультета общественных профессий
Одесского
госуниверситета.

З ЧИМ МИ ПРИХОДИМО ДО ПЕДПРАКТИКИ

(Продовжуємо обговорювати статтю професора І. І. Кобиляцького «ТВОЯ МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЯ»)

С УЧАСНА НАРОДНА ОСВІТА переходить до нової фази свого розвитку. Якщо порівняти педагогічну практику минулих років з поточною, яку студенти історичного факультету проходили цього навчального року в школах міста, то не залишається сумніву, що вони принципово різняться. І в першу чергу у зв'язку із завданнями та метою викладання в середніх школах, висунутими реформою школи та рішеннями останніх Пленумів ЦК КПРС. На новий ступінь підіймається сучасна народна освіта, у навчальному процесі на перший план висувається трудове виховання, пов'язане з іншими видами виховання молоді. Але не можна розглядати реформу школи однобічно, бо вона охоплює широкий діапазон проблем, які виникли в останнє десятиріччя.

Серед таких проблем і питання про ідеологічну боротьбу з буржуазною пропагандою та дрібнобуржуазною ідеологією. Розв'язання цього питання потребує нової якості викладання історичних дисциплін в школі, більш відповідального підходу до цих предметів, необхідності проведення контрпропаганди.

Успішно справились з цим та іншими завданнями практиканти історичного факультету. Протягом практики нашим курсом було дано понад 1800 уроків. Середнє навантаження становить 5—6 уроків на тиждень, кожний студент - практикант провів протягом педпрактики близько 35 уроків. Але є студенти, які набагато перевищили цю середню норму. С. Барішева дала 105 уроків, Г. Кадирбекова — 70, Г. Гришук та Л. Боднарчук — по 60 уроків. Дівчата відчули ту відповідальність, яку несе сучасний радянський учитель.

Можна відзначити три основні напрямки діяльності студента - практиканта в період роботи з учнями.

По-перше, це суто навчальний процес. Історики продемонстрували високий рівень професійної підготовки. На уроках були використані різноманітні засоби навчання та навчальні прилади (фронтальний опит, робота з проблемними картками, самостійне вивчення документів, підготовка доповідей, рефератів, демонстрація фільмів на уроках та складання рецензій). При викладі нового матеріалу використовувались технічні засоби навчання, художня література, документи та фотодокументи, мемуари, репродукції творів живопису і графіки, записи класичної та сучасної музики, кінофільми, плакати, таблиці, карти.

Таким чином, на уроках студент залучав максимум засобів для активізації пізнавального процесу з боку школярів. Уроки проходили планомірно, чітко, ясно. Діалог з учнями часто перетворювався на дискусію досить проблемного характеру, що свідчило про зацікавленість учнів в засвоєнні нового матеріалу.

Другим напрямком діяльності студентів протягом педпрактики стала робота помічником класного керівника. Треба було набути навичок в психологічній оцінці діяльності класу, як соціальної групи, в оцінці кожного члена цієї групи (його діяльності, відповідальності, умінь та навичок). Не менш важливим аспектом цієї роботи була організаційна діяльність студентів, як майбутніх класних керівників. Організувати і провести класні, комсомольські збори, засідання активу класу, виховну роботу індивідуальні бесіди, аналіз успішності тощо — це лише частина тієї великої роботи, яку виконує класний керівник. Ось де нам згодилися знання та навички, отримані на заняттях з педагогіки.

Слід зазначити, що в перші дні виникало чимало труднощів у встановленні контакту з класом, що, між іншим, природно, бо у студентів ще нема педагогічного досвіду. Але те що студенти-п'яти-

курсники підходять до педпрактики без достатньої практичної підготовки, відчутно впливає на їх перші кроки в школі. Ми сподіваємось, що кафедра педагогіки буде вивчати та узагальнювати думки студентів відносно педагогічної практики з метою удосконалення навчального процесу. На мій погляд, лекції з педагогіки надмірно перевантажені теорією, і, крім того, не всі заняття з педагогіки ведуться на високому рівні. Студенти IV курсу пропонують хоча б раз на тиждень відвідувати уроки, які дають в школі їх старші товариші — п'ятикурсники. Гадаю, що в порядку експерименту доцільність цієї пропозиції не важко перевірити.

Третім напрямком діяльності студентів - практикантів була позакласна робота, яка найкраще розвиває самостійність і творчі здібності студента. Адже прийшлося писати сценарій, проводити вечори, екскурсії, збори. В межах позакласних заходів школярі відвідали археологічний музей, кінотеатри, виставки, зокрема, творів Роквелла Кента та Херлуфа Бідструпа, зустрічалися з воїнами Радянської Армії, слухали лекції практикантів з актуальних проблем сучасності. Проводились зустрічі з ветеранами війни і праці, усні журнали, збори тощо. Діти із задоволенням брали участь в цих заходах, тому що вони були цікавими.

Педагогічна практика дала нам, майбутнім вчителям, досвід активної роботи з молоддю, навчила індивідуальному підходу до учнів, загалом як пропагандистів комуністичних ідей, борців за ідеали комунізму.

А. КУРЧЕВСЬКИЙ,
студент V курсу історичного факультету.

На знімку: педагог Галина Іванівна Шаранова навчає дітей будівників БАМу із селища Нова Чара.

Фото ТАРС.

ЯК СПРАВИ, ПРОФСПІЛКОВИЙ АКТИВІСТ?

В умовах зрілого соціалізму особливого значення набувають питання профспілкової роботи, у зв'язку з чим актуальними стають проблеми організації та планування діяльності профбюро. Не випадково цю проблематику було винесено на семінар профспілкових активістів вузів м. Одеси, організований наприкінці минулого року на базі школи профактиву Одеського держуніверситету.

В роботі семінару взяла участь голова профкому профспілки робітників освіти, вищої школи та наукових закладів Н. О. Дубовик. Виступаючи на семінарі, вона, зокрема, зазначила, що без глибокого розуміння завдань профспілкових організацій в удосконаленні розвинутого соціалізму та вміння практично використовувати широкі права, які мають профспілки в системі соціалістичної демократії, неможливо ефективно розв'язувати конкретні питання профспілкової роботи.

Н. О. Дубовик звернула увагу профспілкового активу на необхідність зміцнення контактів між профкомами викладачів та студентів, поширення їх сумісної діяльності по формуванню у студентів активної життєвої позиції. Характеризуючи організацію соціалістичного змагання та форми його проведення, Н. О. Дубовик за-

стерегла присутніх від захоплення формальними критеріями при оцінці результатів змагання, запропонувала шукати нові засоби пропаганди результатів соціалістичного змагання.

Торнаючись практичного здійснення положень Закону СРСР про трудові колективи та підвищення їх ролі в управлінні підприємствами, закладами та організаціями, голова обкому профспілки робітників освіти зупинилась на особливостях проведення виробничих нарад на факультетах та кафедрах, а також на порядку урахування та реалізації пропозицій виробничих нарад.

З питань планування роботи профспілкового бюро на семінарі виступила зав. оргвідділом обкому профспілки Н. А. Кригіна. Вона звернула увагу на необхідність підвищення рівня організаційної та виховної роботи в профспілкових групах. Учасникам семінару було запропоновано докладну структуру планування діяльності профбюро на повний строк повноважень.

На семінарі, який виявився плідним для його учасників, були обговорені найбільш складні питання організації профспілкової роботи.

Ю. ОБОРОТОВ,
керівник школи профактиву ОДУ.

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

Вийшла з друку монографія доцента кафедри історії УРСР Одеського університету А. Д. Бачинського «В семье советской. Социалистическое строительство в приднестрских землях Украинской ССР» (Київ — Одеса, «Вища школа», 1984, 170 с.).

Автор досліджує особливості будівництва соціалізму в регіоні, що увійшов до складу СРСР напередодні Великої Вітчизняної війни. На підставі багаточислених джерел, деякі з яких залучені до друку вперше, визначена керівна роль Комуністичної партії у справі будівництва соціалізму в приднестрських землях.

Перший розділ монографії присвячено передвоєнному періоду 1940-41 років, коли в цьому краї були закладені основи соціалізму. Застосовуючи засіб порівняння - історичного аналізу, зіставляючи якісні зміни в економіці, культурі та способі життя населення приднестрських земель з відповідними даними по правобережній Молдавії, північній Буковині та західним областям України, автор переконливо показує основні закономірності побудови соціалізму в регіоні.

Другий розділ монографії присвячений характеристиці приднестрського краю в післявоєнні роки, коли в ньому остаточно перемогли соціалістичні суспільні відносини. Саме в цей період відбулись докорінні зміни в промисловості, сільському господарстві та культурі регіону.

В заключній частині роботи розповідається про розвиток регіону, який увійшов в 1954 році до складу Одеської області, про вагомий внесок трудящих цього краю у виконання історичних рішень XXVI з'їзду КПРС.

Монографія А. Д. Бачинського розрахована на широке коло читачів. Багатий фактичний матеріал та чіткий виклад привернуть до неї увагу студентів, викладачів, всіх, кого цікавить історія нашого краю.

С. ГОРНОВ,
студент III курсу істфаку.

ЗАНЯТТЯ ПРОХОДЯТЬ ЦІКАВО

Чергове заняття в школі молодого журналіста було присвячено репортажу, як газетному жанру. Викладач школи молодих журналістів М. С. Едельман на конкретних прикладах показав, як використовується репортаж усіма засобами масової інформації в нашій країні і за кордоном.

Михайло Семенович назвав кілька тем із студентського життя нашого університету, які можуть бути викладені в жанрі репортажу на сторінках університетської газети «За наукові кадри», і запропонував слухачам підготувати відповідні матеріали.

На цьому ж занятті ми узнали, як готується матеріал в жанрах інтерв'ю, звіту про збори, нараду, конференцію тощо. Особливо лектор зупинився на прикладах використання репортажу в буржуазній пресі капіталістичних країн.

Хочу зазначити високий рівень відвідування в ШМЖ. Це природно, тому що заняття тут дуже цікаві і змістовні.

О. СТОРОЖИШИН,
студент 1 курсу юрфаку, слухач ШМЖ.

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

ПИШІТЬ НАМ:

270030, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

«За научные кадры», орган парткома, ректората,

профкомов и комитета комсомола

Одесского государственного университета им. Мечникова. (На украинском языке).

Друк тип. «Черноморська комуна»

Одеського обкому КП України,

пл. 50-річчя СРСР, 1. Тираж 1000 прим.

Обсяг 0,5

аркуша формату газети «Правда».

Зам. № 262.